

Příslušnost - Belgie

Upozorňujeme, že výchozí [fr](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.
K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

OBSAH

- 1 Je třeba se obracet na obecný soud nebo na zvláštní, specializovaný soud (například pracovní soud)?
- 2 Kdy jsou příslušné obecné soudy (tj. kdy jde o soudy, které jsou příslušné u daných věcí), jak mohu zjistit, na který soud se mám obrátit?
 - 2.1 Rozlišují se nižší a vyšší obecné civilní soudy prvního stupně (například okresní coby nižší a krajské coby vyšší), a pokud ano, který je příslušný k projednání mé věci?
 - 2.2 Místní příslušnost (je pro mou věc příslušný soud města A, nebo města B?)
 - 2.2.1 Základní pravidla místní příslušnosti
 - 2.2.2 Výjimky ze základního pravidla
 - 2.2.2.1 Kdy si mohu vybrat mezi soudem v místě bydliště žalovaného (soud určený podle základního pravidla) a jiným soudem?
 - 2.2.2.2 Kdy musím zvolit jiný soud než soud v místě bydliště žalovaného (soud určený použitím základního pravidla)?
 - 2.2.2.3 Mohou si strany samy určit soud, který by za normálních okolností nebyl příslušný?
- 3 Pokud je dána příslušnost specializovaných soudů, jak zjistím, na který z nich se mám obrátit?

1 Je třeba se obracet na obecný soud nebo na zvláštní, specializovaný soud (například pracovní soud)?

Nepoužije se.

2 Kdy jsou příslušné obecné soudy (tj. kdy jde o soudy, které jsou příslušné u daných věcí), jak mohu zjistit, na který soud se mám obrátit?

2.1 Rozlišují se nižší a vyšší obecné civilní soudy prvního stupně (například okresní coby nižší a krajské coby vyšší), a pokud ano, který je příslušný k projednání mé věci?

Úvod

S ohledem na zvláštní charakteristiky belgického právního systému je nutné se otázkám 1 a 2.1 v zájmu zachování jasnosti věnovat současně.

Především je třeba rozlišovat mezi věcnou příslušností a místní příslušností.

Každý nárok má nějaký předmět a v mnoha případech i nějakou peněžitou hodnotu. Zákonodárce určuje rozsah absolutní příslušnosti tím, že stanoví druh a hodnotu nároků, které může soud projednávat.

Absolutní příslušnost je popsána v tomto informačním balíčku v odpovědi na otázky 1 a 2.1.

Soudy nejsou příslušné pro celé území Belgie. Právo rozdělilo tuto zemi na soudní obvody (okresy atd.). Každý soud je příslušný pouze pro svůj vlastní obvod. Říká se tomu místní příslušnost. Ta je popsána v odpovědi na otázku 2.2.

Úplná příslušnost: soud prvního stupně (rechtbank van eerste aanleg)

Soud prvního stupně má „úplnou příslušnost“. Tím se rozumí, že soud prvního stupně na rozdíl od ostatních soudů může projednávat všechny věci, včetně věcí, které spadají do pravomoci jiných soudů.

Článek 568 soudního řádu (Gerechdelijk Wetboek) stanoví, že soud prvního stupně projednává všechny nároky s výjimkou těch, které se předkládají přímo odvolacímu soudu a kasačnímu soudu. Soud prvního stupně má tedy podmíněnou úplnou příslušnost. Úplná příslušnost je podmíněná do té míry, že žalovaný může namítnout nepříslušnost na základě konkrétní příslušnosti jiného soudu. Soud prvního stupně má rovněž řadu výlučných pravomocí. Řadu sporů musí projednávat tento soud, i když je hodnota nároku nižší než 2 500 eur, například nároky týkající se osobního stavu.

Ostatní soudy

Níže je uveden přehled ostatních soudů se stručným popisem jejich věcné příslušnosti.

a) Smírčí soudce (Vrederechter)

Podle článku 590 soudního řádu se obecná příslušnost smírčího soudce vztahuje na všechny nároky, jejichž hodnota je nižší než 2 500 eur s výjimkou nároků, které výslovně přísluší jinému soudu. Nad rámec této obecné příslušnosti má smírčí soudce rovněž řadu zvláštních pravomocí (viz články 591, 593 a 594 soudního řádu) a výlučných pravomocí (články 595 a 597 soudního řádu) bez ohledu na výši nároku. Mezi příklady těchto zvláštních pravomocí patří spory v souvislosti s nájmem, spoluvlastnictvím, věcnými břemeny a vyživovací povinnostmi. Smírčí soudce je také oprávněn vyhotovovat doklady související s adopcí a místopřísežná prohlášení. Do výlučné pravomoci smírčího soudce patří rovněž naléhavá vyvlastnění a pečetění.

b) Policejní soud (Politierechtbank)

Podle článku 601a soudního řádu projednává policejní soud všechny nároky na náhradu škody vyplývající z dopravních nehod bez ohledu na jejich výši. Toto představuje výlučnou pravomoc.

c) Obchodní soud (Rechtbank van koophandel)

Podle článku 573 soudního řádu obchodní soud projednává v prvním stupni spory mezi podnikateli týkající se úkonů, které podle zákona představují obchodní úkony a které nespádají do obecné příslušnosti smírčího soudce nebo do pravomoci policejních soudů.

Nepodnikatel, který zahajuje řízení proti podnikateli, má také možnost se rozhodnout, že věc bude předložena obchodnímu soudu, ale podnikatel nemůže před obchodním soudem zahájit řízení proti nepodnikateli. Obchodní soud také projednává spory týkající se cizích a vlastních směnec, pokud výše nároku přesahuje 2 500 eur.

Kromě těchto obecných pravomocí má obchodní soud také řadu zvláštních a výlučných pravomocí. Zvláštní pravomoci jsou uvedeny v článku 574 soudního řádu. Zahrnují mimo jiné spory týkající se obchodních společností a nároků souvisejících s námořní a vnitrozemskou přepravou. Ustanovení čl. 574 odst. 2 soudního řádu popisují výlučnou příslušnost obchodního soudu: nároky a spory přímo vyplývající z řízení ve věci úpadku a soudní reorganizace v souladu s ustanoveními zákona o úpadku ze dne 8. srpna 1997 a zákona o kontinuitě podniků ze dne 31. ledna 2009, jejichž řešení je upraveno ve zvláštních právních předpisech použitelných pro řízení ve věci úpadku a soudní reorganizace.

d) Pracovní soud (Arbeidsrechtbank)

Pracovní soud je hlavním specializovaným soudem a má převážně zvláštní pravomoci. Zvláštní pravomoci jsou popsány v článcích 578 a násl. soudního řádu:

- pracovní spory,
- spory týkající se pracovních úrazů a nemocí z povolání,
- spory týkající se sociálního zabezpečení.

Pracovní soud má výlučnou pravomoc, pokud jde o uplatňování správních sankcí stanovených v právních předpisech uvedených v článcích 578 až 582, v oblasti práva týkajícího se správních pokut v případě porušení některých sociálních právních předpisů a pokud jde o nároky týkající se režimů správy dluhu.

e) Předsedové senátu soudů – předběžná opatření

Články 584 až 589 včetně soudního řádu stanoví, že předsedové senátu soudů (prvního stupně, obchodního soudu a pracovního soudu) ve všech naléhavých případech mohou vydat předběžné opatření ve věcech spadajících do pravomoci jejich soudu. Podmínkou je, že se musí jednat o naléhavé věci a opatření musí být pouze dočasné, aniž by jím bylo dotčeno rozhodnutí ve věci samé. Příkladem je nařízení znaleckého posudku, nařízení výslechu svědka atd.

f) Soud pro obstavení majetku (Beslagrechter) (viz článek 1395 soudního řádu)

Všechny nároky týkající se obstavení majetku před vydáním soudního rozhodnutí, způsobů výkonu a zásahů ze strany Úřadu pro nároky na výživné, jak je uvedeno v zákoně ze dne 21. února 2003, kterým se zřizuje Úřad pro nároky na výživné v rámci Federální finanční správy, se předkládají soudu pro obstavení majetku.

g) Soud pro mladistvé (Jeugdrechter)

Ačkoli společenstvím (tj. členskými státy Belgické federace) přísluší ochrana mládeže, organizace soudů pro mladistvé stále zůstává federální záležitostí, kterou upravuje federální zákon o ochraně mládeže (Federale Wet betreffende de Wet op de Jeugdscherming) ze dne 8. dubna 1965. Soud pro mladistvé je oddělením soudu prvního stupně, který se zaměřuje na věci týkající se ochrany mládeže. Soud pro mladistvé je také příslušný k projednávání některých občanských věcí, jako jsou schvalování adopcí, spory mezi rodiči týkající se výkonu rodičovské zodpovědnosti a práva rodičů na styk s dítětem atd.

2.2 Místní příslušnost (je pro mou věc příslušný soud města A, nebo města B?)

2.2.1 Základní pravidla místní příslušnosti

Belgický právní systém funguje na principu svobodné volby práva žalobcem. Obecné pravidlo je stanoveno v čl. 624 odst. 1 soudního řádu. Žalobce obvykle předloží věc soudu v místě bydliště žalovaného nebo v místě bydliště jednoho ze žalovaných.

Co se stane, pokud je tento žalovaný právnickou osobou? Bydlištěm právnické osoby je místo jejího ústředí, tj. správní sídlo, ze kterého je společnost řízena.

2.2.2 Výjimky ze základního pravidla

Hlavní text (zarovnat vlevo)

Zde prosím uveďte odpověď. Neměňte písmo ani velikost.

2.2.2.1 Kdy si mohu vybrat mezi soudem v místě bydliště žalovaného (soud určený podle základního pravidla) a jiným soudem?

V řadě případů žalobce má možnost zahájit řízení před jiným soudem. Toto je mimo jiné popsáno v čl. 624 odst. 2 až 4 soudního řádu. Kromě soudu podle místa bydliště žalovaného nebo místa bydliště jednoho z žalovaných si může žalobce zvolit:

- soud v místě, kde povinnosti, které jsou předmětem sporu, nebo jedna z nich vznikly nebo kde jsou, byly nebo by měly být plněny,
- soud v místě bydliště zvoleném k provedení návrhu,
- soud v místě, kde soudní úředník mluvil s žalovaným osobně, pokud žalovaný, případně jeden z žalovaných, nemá bydliště v Belgii nebo v zahraničí.

Právní systém také předpokládá, že v řízení o vydání předběžných záležitostí je místně příslušný předseda senátu soudu v místě, kde má být soudní rozhodnutí vykonáno.

Pokud jde o výživné, článek 626 soudního řádu stanoví, že nároky vztahující se k výživnému uvedené v čl. 591 odst. 7 lze předložit před soudem podle místa bydliště žalovaného (tj. rodiče, který má nárok na výživné).

Ustanovení článků 624 a 626 však mají doplňkovou povahu a účastníci se od nich mohou odchýlit. Účastníci tedy mohou pro každý spor uzavřít dohodu o soudní příslušnosti, což znamená, že jakýkoli spor lze předložit pouze před konkrétními soudy prvního stupně.

Existují však některé výjimky z tohoto základního principu svobodné volby soudu.

Zákonodárce například stanoví řadu případů, když žalobce nemá možnost volby. Tyto případy jsou konkrétně uvedeny v člancích 627 až 629 včetně soudního řádu. Patří mezi ně:

- Ve sporech týkajících se pracovních smluv (čl. 627 odst. 9): příslušným soudem je soud v místě, kde se nachází důl, závod, pracoviště, sklad nebo kancelář a obecně v místě, které je určeno pro provoz podniku, výkon povolání nebo činnost obchodní společnosti, sdružení nebo organizace.
- Jedná-li se o žádost o rozvod nebo právní rozluky na základě určitých skutečností nebo žádost o změnu právní rozluky na rozvod (čl. 628 odst. 1): příslušným soudem je soud v místě posledního bydliště manželů nebo v místě bydliště žalovaného.

SVobodná volba soudu však není zcela omezena ani v těchto případech. Článek 630 soudního řádu totiž stanoví, že jakmile spor vznikne, mohou se účastníci na základě dohody odchýlit od zákonných předpisů. Jakékoli dohody uzavřené před vznikem sporu jsou však ze zákona od počátku neplatné.

2.2.2.2 Kdy musím zvolit jiný soud než soud v místě bydliště žalovaného (soud určený použitím základního pravidla?)

V řadě případů, které jsou konkrétně popsány v člancích 631 až 633 soudního řádu, má výlučnou místní příslušnost pouze jeden soud. Žalobce tedy nemá možnost volby a žádnou dohodu o soudní příslušnosti nelze uzavřít ani před vznikem sporu ani po jeho vzniku. Mezi tyto případy patří:

- Úpadek (čl. 631 odst. 1 soudního řádu): obchodní soud, v jehož obvodu má podnikatel ústředí v den prohlášení úpadku nebo v den předložení nároku, nebo jedná-li se o právnickou osobu, v jehož obvodu má sídlo. Druhotný úpadek: obchodní soud, v jehož obvodu má úpadekce předmětné místo podnikání. Pokud existuje více míst podnikání, je příslušným soudem první soud, ke kterému byl návrh podán.
- Soudní reorganizace (čl. 631 odst. 2 soudního řádu): příslušným obchodním soudem je soud, v jehož obvodu má dlužník hlavní provozovnu v den podání návrhu, nebo jedná-li se o právnickou osobu, v jehož obvodu má sídlo.
- Spory týkající se uplatnění daňového zákona (článek 632): příslušnost soudu zasedajícího jako odvolací soud, v jehož obvodu se nachází úřad, kde daň je nebo by měla být vybrána, nebo nevztahuje-li se spor na výběr daní, v jehož obvodu má sídlo daňová a celní správa, která vydala napadené rozhodnutí. Pokud je však řízení vedeno v němčině, je výlučně příslušný soud prvního stupně ve městě Eupen.
- Žaloby týkající se obstavení majetku před vydáním soudního rozhodnutí a způsobů výkonu (článek 633): soud příslušný podle místa obstavení majetku, pokud zákon nestanoví jinak. V případě obstavení majetku třetích stran je příslušným soudem soud v místě bydliště dlužníka, jehož majetek byl obstaven. Pokud se místo bydliště dlužníka, jehož majetek je obstaven, nachází v zahraničí nebo není známo, příslušným soudem je soud v místě, kde je obstavení majetku provedeno (viz také čl. 22 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech).

2.2.2.3 Mohou si strany samy určit soud, který by za normálních okolností nebyl příslušný?

Jak již bylo uvedeno výše, ustanovení článků 624 a 626 mají doplňkovou povahu a účastníci se od nich mohou odchýlit. Účastníci mohou pro každý spor uzavřít dohodu o soudní příslušnosti, což znamená, že jakýkoli spor lze předložit pouze před konkrétními soudy prvního stupně.

V případech uvedených v člancích 627 až 629 včetně soudního řádu nelze žádnou dohodu o soudní příslušnosti před vznikem sporu uzavřít. Avšak z článku 630 lze vyvodit, že takovéto dohody jsou povoleny poté, co spor vznikl.

V případech popsaných v člancích 631 až 633 soudního řádu není povoleno uzavřít žádnou dohodu o soudní příslušnosti.

3 Pokud je dána příslušnost specializovaných soudů, jak zjistím, na který z nich se mám obrátit?

Odpověď na tuto otázku je obsažena v odpovědi na otázky 1 a 2.

Odkazy

Příslušné články soudního řádu: [Federalní veřejná služba pro spravedlnost](#)

- Klikněte na „Konsolidované právní předpisy“.
- V záložce „Právní předpis“ zvolte „Soudní řád“.
- Do pole „Slovo (slova)“ napište: „624“.
- Klikněte na „Hledat“.
- Klikněte na „Seznam“.

* Klikněte na „Spravedlnost od A do Z“.

* Zvolte „Soudy: příslušnost“.

Pomoc při hledání místně příslušného soudu: Federalní veřejná služba pro spravedlnost

- Klikněte na „Místní příslušnost“.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 06/11/2015